

JOZO MATOŠIĆ (Split, 27. siječnja 1913. - Dubrovnik, 28. veljače 1999.)

Mirno more, kapetane...

JOZO MATOŠIĆ, VIŠEGODIŠNJI KAPETAN NOGOMETAŠA "HAJDUKA" I REPREZENTATIVNI BRANIČ, ODIGRAO JE OD 1931. DO 1946. GODINE 471 UTAKMICU ZA "HAJDUK", 24 PUTA JE OBLAČIO DRES TADAŠNJE DRŽAVNE REPREZENTACIJE, DA BI 1952. GODINE, KAO TRENER, S "HAJDUKOM" OSVOJIO NASLOV PRVAKA DRŽAVE

Jurica Gizdić

Nema više legendarnog Joze. Jozo Matošić, dugogodišnji kapetan "Hajduka", legendarni lijevi branič, koji je počeo kao vratar a završio kao trener ili, kako su govorili stari Splićani, stariji Franin brat, zauvijek nas je napustio 28. veljače 1999. godine u Dubrovniku, u 86. godini.

Jozo Matošić, višegodišnji kapetan "Hajduka" i reprezentativni branič, odigrao je od 1931. do 1946. godine 471 utakmicu za svoj "Hajduk", 24 puta je oblačio dres tadašnje državne reprezentacije, da bi 1952. godine, kao trener, s "Hajdukom" osvojio naslov prvaka države.

Karijeru je započeo u "Hajduku" 1931. godine, kao vratar. Došavši

među "bile", otišao je na turneju po Južnoj Americi, kao rezerva prvom vrataru Bartulu Čuliću. No, na turneji se legendarnom barbi Luki Kaliterni nametnuo kao lijevi branič. U reprezentaciji je debitirao 1. travnja 1934. godine (Bugarska 2-3), kad je zamijenio Bernarda Huegla, inače braniča Građanskog. Poslije su 14 godina tvorili nezaboravni branički par. Samo je jednom zaigrao s bratom Franom u reprezentativnom dresu, i to 1939. godine u Bukureštu (Rumunjska 0-1). U reprezentativnoj je karijeri jednom stao i među vratnice, u Istanbulu 1936. godine, kako bi zamijenio ozlijeđenog vratara Spasića. Iz tog razdoblja, utakmica za sva vremena bila je pobjeda protiv reprezentacije Brazila u Beogradu, 8-4.

Predvodio je "bile" na Visu, na Svetog Duju 1944. godine, kad je obnovljeni "Hajduk" igrao prvu poslijeratnu utakmicu protiv engleskog "Queen's Regimenta". Predvodio je "Hajduk" i na utakmici u Bariju u rujnu iste

Momčad "Hajduka" prije utakmice s "Makabijem" u Tel Avivu, 5. svibnja 1945. godine. Slijeva: Jozo Matošić, Hrvoje Čulić, Ljubomir Kokeza, Frane Matošić, Vojko Andrijašević, Miljenko Batinić, Slavko Luštica, Tonči Radovniković, Ivo Radovniković, Lujo Klemen i Ervin Katnić

godine, pred 50.000 gledatelja, protiv reprezentacije britanske vojske. Ta je utakmica kasnije proglašena najvećim ratnim športskim spektaklom. Ostalo je 2-7, rezultat je bio nebitan.

Kao igrač nikad nije osvojio naslov prvaka Jugoslavije.

Jozo Matošić je, na mjestu lijevog braniča, bio izravni sudionik misterioznog "Hajdukova" naslova prvaka, kad su "bijeli" bili prvaci Banovine Hrvatske 1941. godine te najbolji u prvenstvu Narodne Republike Hrvatske 1946. godine.

Iste godine, Jozo Matošić se ponovno vraća među vratnice - silom prilika je branio na tri utakmice, a na jednoj je obranio i jedanaesterac. Nakon 3-0 pobjede "Tekstilca" u Varaždinu, Matošić se kasnije prisjeća da je "bacio vartarski dres k vragu...".

Trener "Hajduka" šjor Jozo postaje 1951. godine, kad se povukao barba Luka Kaliterna. Braća Matošić, Jozo s klupe i Frane na terenu, predvodili su "bile" na turneji po Južnoj Americi, u Argentini, kad su bili u gostima i kod Juana Perona, 1951. godine.

Nakon toga se odselio u Dubrovnik i postao trenerom "GOŠK-a". Iz grada Svetog Dujma, preselio se u grad Svetog Vlaha, u kojem je i pokopan 2. ožujka 1999. godine na dubrovačkom groblju Svetog Mihajla, okružen brojnim prijateljima i znancima, koji su mu došli odati zahvalnost za sve što je dao svom "Hajduku", "GOŠK-u" i nogometu u cijelosti.

Završit ću riječima pozdrava jednog novinara na vijest o odlasku Joze Matošića, koji je tom prigodom napisao: "Mirno more, kapetane!"

Jeste li znali...

Piše **Milka Babović**

■ Austrijanke, sestre Angelika i Doris Neuner, bile su istinska senzacija sanjkaške staze La Plagne na Zimskim olimpijskim igrama 1992. u Albertvilleu. Doris Neuner (rođena 1971.) bila je prva, a Angelika Neuner (rođena 1969.) druga. Budući da se zaista rijetko događa da su dvije sestre na kraju natjecanja jedna za drugom na čelu cijele konkurencije, sanjkanje je dobilo više prostora u tisku, više minuta u eteru.

Tako se saznalo da ta neočekivana austrijska premoć u ženskom sanjkanju nije "pala s neba". Presudna je bila politička promjena u Europi. Naime, nakon ujedinjenja dviju Njemački, mnogi su treneri ostali bez posla. Među njima i višestruki svjetski prvak iz NJDR, olimpijski pobjednik u dvosjedu 1968. godine, Klaus-Michael Bonsack. No, dobar glas daleko se čuje (i, na sreću, ne zaboravlja), pa je Klaus-Michael Bonsack dobio mjesto glavnog trenera austrijskih sanjkaša. I počele su pripreme. U Tirolu, na strminama Madrei kod Brennera, Bonsack je izgradio sanjkašku stazu istu kao ona u La Plagneu. Sedam punih mjeseci austrijski su sanjkaši trenirali za mjesto u olimpijskoj momčadi. Sestre Doris i Angelika Neuner dobro su iskoristile te mjesec tvrdog rada! Ujedno su upisane u sve statistike kao nesvakidašnji događaj - "Sestre osvojile zlatnu i srebrnu medalju u istoj disciplini, na istoj stazi i na istim igrama!"

No, nisu jedine!

To se zbilo još samo jednom u povijesti zimskih olimpijskih igara (od 1924. godine), i to na ZOI u Innsbrucku 1964., na strminama Birgitzkoepfel i Axamer Lizumu.

U alpskoj skijaškoj momčadi vrsnog trenera Honorea Bonnetta (kojeg su francuski sportski novinari spominjali samo kao "Napoleon Bonnet"), bile su i sestre Goitschel - Christine (rođena 1944. godine) i Marielle (rođena 1945. godine). Računalo se da će barem jedna od njih izboriti zlatnu medalju. A na kraju su obje pobjeđivale! Prvo je Christine pobijedila u slalomu, a Marielle je bila druga. Dva dana kasnije, u cilju veleslaloma prva je bila Marielle, a Christine je bila druga. Sve su novine svijeta bile prepune fotografija nasmijanih sestara Goitschel. Christine se ubrzo nakon ZOI 1964. udala. Danas živi u rodnom mjestu Val Thorens i vodi trgovinu sportskom opremom. Marielle je skijala još do ZOI 1968. u Grenobleu. Pobijedila je u slalomu na stazi Gaboureaux u Chamrouseu. Zatim se bavljala igrajući mafijaševu mladenku u filmskoj komediji "Ne bacaj djeda u kaktuse", potom se smirila, vratila u Val Thorens, i udala. Danas, s dvojicom odraslih sinova, vodi skijašku školu za djecu.

■ Troje vrhunskih tenisača današnjice, Hanu Mandlikovu, Lindsay Davenport i Andrea Agassija, ubrajamo među "iverje koje ne pada daleko od stabla".

Naime, njihovi su očevi bili vrsni sportaši i olimpijci svojih zemalja. Vilem Mandlik bio je atletičar, sprinter, višestruki prvak i rekorder ČSSR-a. Prvi je pretrčao 200 m ispod 21 sekunde. Bili su to dani kad sintetske staze nisu bile ni na pomolu! Na EP 1958. u Stockholmu bio je četvrti u finalu. U Beogradu 1962. dospio je do polufinala. Najveći mu je uspjeh bilo mjesto u reprezentaciji ČSSR-a 1956. na Olimpijskim igrama u Melbourneu. Vilem Mandlik se u vrlo jakoj svjetskoj konkurenciji probio do polufinala.

Winthrop-Wink Davenport igrao je odbojku i to vrlo dobro. Bio je član američke olimpijske momčadi u Meksiku 1968. godine. Amerikanci su bili autsajderi, odbojkaši Sovjetskog Saveza branili su zlatnu medalju izbornu 1964. u Tokiju. Bili su samouvjereni i s "olimpijskih visina" gledali su odbojkaše SAD. Neoprezni u toj samouvjerenosti, već su na početku doživjeli šok: pobijedili su ih Amerikanci. Bio je to jedini poraz SSSR-a na cijelom olimpijskom turniru! Kasnije su priznali da su im baš američki odbojkaši pomogli: spustili su ih na zemlju, pa su dalje igrali hladne, bistre glave i pobijedili najjuče takmace, odbojkaše Japana. Otac Andrea Agassija bio je Iranac koji se s obitelji uselio u SAD 1950. godine. Kad se useljao, zvao se Emanoul Aghessi. Iz praktičnih razloga, pojednostavio je poslodavcima izgovaranje svog imena: postao je Mike Agassi. U Chicagu se zaposlio u hotelu Ambassador.

Još se u Iranu, vrlo mlad, počeo baviti boksom. U Londonu je 1948. bio član olimpijske momčadi Irana. Boksao je u bantam skupini (do 54 kg). Iako je već živio u SAD, boksao je za Iran i na OI 1952. u Helsinkiju i to u perolakoj skupini (do 57 kg). Naime, obitelj još nije dobila američko državljanstvo.